

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

P I C A S S E N T

L'HORTA

AJUNTAMENT
DE PICASSENT

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECULL I TEXT
Jordi-Vicent Alvir Ballester

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Picassent, 48.

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Picassent

ISBN: 84-482-3942-3
Depòsit legal: V-5161-2004
Impressió: Gràfiques Vimar, SL

www.avl.gva.es

PICASSENT

El terme municipal de Picassent és un dels més grans de la comarca de l'Horta (85,9 km² de superfície) i el més allunyat de la capital (17 km). Limita a llevant amb els termes de Silla i Almussafes; a tramuntana, amb els termes d'Alcàsser i Torrent; a ponent, amb els de Montserrat i Llombai, i a migjorn, amb els de Benifaió i Alfarb. A diferència de la resta de termes de l'Horta, el paisatge de Picassent destaca per la presència de llomes i tossals. Els alts de la Guatleta, en la ratlla del terme de Llombai, amb 301 metres, són la cota màxima. Esta orografia presenta tres unitats geològiques diferents: al sud-oest, els materials cretàtics de l'anticlinal del Besori, que donen el paisatge més abrupte del terme; de nord-oest a sud-est, els alterons miocens formen una dorsal que des dels Racons passant per les penyes Males i l'Alter, arriba fins a Espioca, i en tercer lloc, els materials quaternaris que formen la depressió del Devadillo-Terrabona i els plans del nord-est del terme: els Garroferals, els Olivars... A l'oest del terme hi ha l'aflorament diapíric dels alpegs miocènics de Millerola, l'explotació dels quals és molt antiga; l'alabastre que adorna la façana del palau del Marqués de Dosaigües de València procedix de les seues pedreres.

El barranc de Picassent, format per la unió de diversos barrancs, drena la part nord del terme i el barranc Fondo, la part més meridional. Els dos desaigüen a l'Albufera de València.

Excepte els tossals més abruptes, coberts de pins i matolls, tot el terme està cultivat. Antigament hi predominaven els conreus de secà; únicament la séquia de les Fonts de Millerola regava algunes terres al voltant del poble. La construcció de la séquia Real del Xúquer a l'acabament del segle XVII transformà en regadiu les terres (180 ha) de llevant del terme. Cavanilles, coetani d'eixa efemèride, descriu un paisatge on predominen els conreus del secà: "garroferes, a les partides del Devadillo i Terrabona, vinyes, oliveres, blat..."

El paisatge agrari actual és un tarongerar continu que ocupa partides senceres de l'antic secà picassentí, transformat en regadiu, gràcies a l'aprofitament de l'aigua del subsòl.

El sector agrari, antany majoritari, hui sols representa un 17,3% de la població activa. El motor actual de l'economia picassentina és el sector industrial i de la construcció. El polígon industrial, situat a la dreta del barranc, en la proximitat de la cruïlla de les carreteres Silla-Torís i la A-7, concentra l'activitat industrial. En la partida de la Coma també s'han instal·lat diverses indústries al llarg de la N-340.

L'augment demogràfic és constant des del segle XVIII; la població s'ha duplicat en la segona mitat del segle XX (actualment Picassent té una població de 16.769 habitants) a causa de l'increment de l'activitat econòmica, la immigració i la proliferació de zones residencials per tot el terme: el Pedregal, Sant Francesc, l'Omet, la Coma, el Pinar, el Tancat de l'Alter, l'Alteró de Mompoi, la Mare de Déu, Sant Ramon, Sant Josep... El ferrocarril de via estreta de València a Castelló de la Ribera, que travessa el terme de nord-est a sud-oest, té estació a Picassent i baixadors a Sant Ramon, la Font de l'Omet i Espioca.

Les restes més antigues trobades en la zona del Molló de l'Almud i l'avenc de l'Àguila corresponen a l'edat del bronze; d'època romana són les trobades en el mas dels Foresos i en el nucli urbà. La torre islàmica d'Espioca, de planta quadrada, guaita l'horitzó sobre una lloma vora la N-340; probablement esta torre fou construïda durant el període almoràvit en el segle XI.

Durant la dominació musulmana, Picassent i Espioca foren alqueries dependents de la ciutat de València. En 1237 Jaume I féu donació de l'alqueria de Picassent al cavaller aragonés Roderic Sabata, i en 1364 Pere III donà la jurisdicció senyorial de la baronia de Picassent a Pere Boil. Fou lloc de moriscs fins a l'expulsió en 1609. La carta de població dels nous pobladors cristians fou atorgada el 1611.

L'actual església parroquial, dedicada a Sant Cristòfol, fou construïda els anys 1676-1755 i, a instàncies del sacerdot morellà Miquel Carbó, el santuari de la Mare de Déu de Vallivana, patrona de la vila, l'any 1738.

Segons alguns autors, el topònim *Picassent* ve d'un antropònim llatí, i *Millerola*, segons l'historiador Febrer Romaguera, vindria d'una VILLAM MILLIARULLAM, que faria referència a la fabricació de *miliaris* en les seues pedreres.

ELEMENTS FÍSICS I SISTEMES DE REG

Orografia

Alteró de Mompoi
Alts de la Guatleta
Clot de Bomberri
Clot de les Tortugues
Clot del Marquesot
Clotxes de Lluch
Cova de Jaume la Pesa
Cova de l'Àguila
el Pallús
el Pla
els Escopalls
Estrets de la Cova Fumada
Estrets de Morredondo
Foia de la Coma
l'Almud
l'Alter
la Contienda
la Cova de Baltasar
la Cova Fumada

la Creueta
la Pedrera
les Penyes Males
les Penyetes
Lloma d'Espioca
Lloma del Barranc dels Aspres
Lloma del Llicenciat
Millerola
Molló de l'Almud
Molló Rodat
Morredondo
Pla de l'Aljub
Pla de la Soroixa
Pla de les Clotxes
Pla de Morredondo
Pla de Terrabona
Pla del Devadillo
Pla dels Olivars

Hidrografia

Barranc de Don Fèlix
Barranc de l'Aigua Salada
Barranc de l'Albarder
Barranc de l'Hortolà
Barranc de la Canyada de
l'Alcaldet
Barranc de la Canyada de la
Sisca
Barranc de la Canyada Gran
Barranc de la Cova Fumada
Barranc de la Font del Gegant
Barranc de la Guatleta

Barranc de les Carboneres
Barranc de Millerola
Barranc de Picassent
Barranc de Telilles
Barranc del Corral de Gadea
Barranc del Realon
Barranc dels Aspres
Barranc dels Felipons
Barranc dels Garroferals
Barranc Fondo
el Toll
Font de l'Omet

Sistema de Reg

Aljub de la Mare de Déu
Aljub del Marge
Aljub del Xocolater
Canal Xúquer-Túria
Fesa de Barrina
Fesa de Bernat
Fesa de Reies
Fesa del Romaní
Motor d'Elisa
Motor de Barrals
Motor de Bolea
Motor de Fabregat
Motor de Grill
Motor de l'Alé
Motor de la Baronessa
Motor de la Milagrosa

Motor de la Pedrera
Motor de la Puríssima
Motor de Romero
Motor de Sant Blai
Motor de Sant Cristòfol
Motor de Sant Josep
Motor de Sant Miquel
Motor de Sant Vicent
Motor de Vila
Motor del Notari
Motor del Pla de l'Aljub
Motor del Poliol
Planta d'Aigües Potables
Séquia de la Foia
Séquia del Romaní
Séquia Real del Xúquer

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Casa de Bolea
Casa de Guaita
Casa de Jaumet
Casa de Reinal
Casa de Vila
Casa Roja
Cases de l'Alé
Cases del Motor de Romero
Caseta Carrillo
Caseta de Clara
Caseta de Guardallonga
Caseta de la Guatleta
Caseta de la Mare de Déu
Caseta del Fuster
Caseta del Melero

Caseta del Notari
Corral d'Asensi
Corral de Cabiró
Corral de la Molinera
Corral de l'Estirado
Corral de les Penyetes
Corral de Pasqual
Corral del Racó
Corral dels Escopalls
Hort de Grill
Hort de Marí
Hort de Sant Cristòfol
Hort de Santa Anna
l'Aljub del Xocolater
Mas d'Espioca

Mas de Millerola
Mas de Reig
Mas de Sabater
Mas del Carme
Mas del Devadillo
Mas del Francés
Mas del Marqués
Mas dels Capellans
Mas dels Foresos
Picassent
Urbanització Delícies del Realon
Urbanització El Pedregal

Urbanització El Pinar
Urbanització Els Racons
Urbanització L'Alteró de Mompoi
Urbanització La Coma
Urbanització La Font de l'Omet
Urbanització Mare de Déu
Urbanització Sant Francesc
Urbanització Sant Josep
Urbanització Sant Lluís
Urbanització Sant Ramon
Urbanització Serra-Mar
Urbanització Tancat de l'Alter

Partides i paratges

el Devadillo
el Mas de Dalt
el Pinar
el Pla
el Poliol
el Realon
el Toll
els Campets
els Escopalls
els Garroferals
els Olivars
els Quatre Camins de Terrabona
els Racons
els Tres Barrancs
Espioca
l'Aigua Salada
l'Almud
l'Horta de Torrent
la Canyada de Cabiró

la Canyada de Guaita
la Canyada de l'Alcaldet
la Canyada de l'Hortolà
la Canyada de la Sisca
la Canayda del Segur
la Canyada dels Codonyers
la Canyada Redona
la Coma
la Cova Fumada
la Font del Gegant
la Guatleta
la Mareta
la Paridera
la Serra
la Soroixa
les Covetes
les Penyetes
Morredondo
Terrabona

Vies de comunicació

A-7

Camí d'Almussafes

Camí de Benifaió
Camí de la Canyada Gran
Camí de la Coma
Camí de la Cova Fumada
Camí de la Creueta
Camí de la Font de Telilles
Camí de la Mare de Déu
Camí de la Soroixa
Camí de Llombai
Camí de Sant Blai
Camí de Terrabona
Camí de Torrent

Camí del Cavalló
Camí del Devadillo
Camí del Molló Rodat (o de les Canyades)
Camí del Pla
Camí del Portitxol
Camí del Toll
Camí dels Carrils
Camí Vell de Millerola
Carretera de Montserrat
Ferrocarri València-Cartagena
FGV Bétera-Castelló de la Ribera

Altres llocs d'interés

Baixador d'Espioca
Baixador de l'Omet
Baixador de Sant Ramon
Centre Penitenciari de València
Estació

Parc Natural de del Clot de les Tortugues
Polígon industrial
Sant Blai
Torre d'Espioca

Elements físics i sistema de reg

TERME MUNICIPAL DE TORRENT

TERME MUNICIPAL D'ALCÀSSER

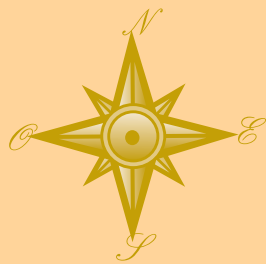
TERME MUNICIPAL DE SILLA

TERME MUNICIPAL D'ALMUSSAFES

TERME MUNICIPAL DE LLOMBAI

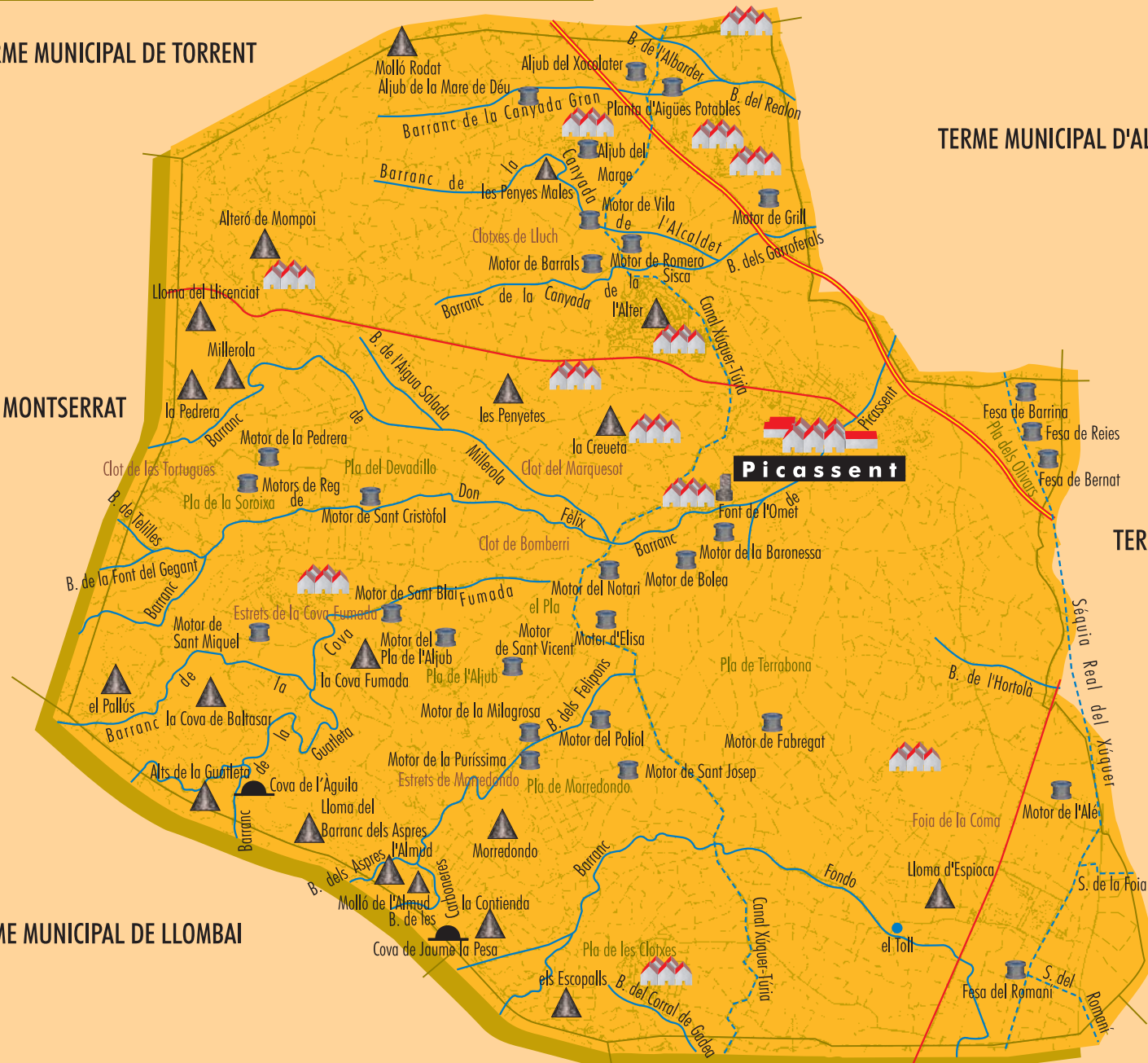
TERME MUNICIPAL D'ALFARB

TERME MUNICIPAL DE BENIFAÍO

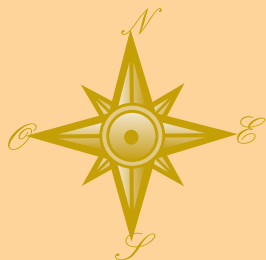

TERME MUNICIPAL DE MONTSERRAT

- Capital de municipi
- Altres nuclis de població
- Carretera
- Séquia
- Rambla, barranc
- Muntanya
- Pic, roca, etc
- Depressió
- Motor, obra hidràulica
- Font
- Toll
- B. Barranc
- Pla

Presència humana

TERME MUNICIPAL DE TORRENT

TERME MUNICIPAL D'ALCÀSSER

TERME MUNICIPAL DE MONTSERRAT

TERME MUNICIPAL DE SILLA

TERME MUNICIPAL D'ALMUSSAFES

TERME MUNICIPAL DE LLOMBAI

TERME MUNICIPAL D'ALFARB

TERME MUNICIPAL DE BENIFAIÓ

- Capital de municipi
- Altres nuclis de població
- Carretera
- Camí
- Rambla, barranc
- Ferrocarril
- Baixador
- Centre penitenciari
- Ermita
- Polígon industrial
- Castell
- Mas, casa, corral
- Camí
- Hort, paratge
- Partida
- PARC NATURAL

